

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η αρθρογράφος προβληματίζεται με αφορμή τη δήλωση ενός άνεργου για τη θέση που έχει η τηλεόραση στη ζωή του. Αναρωτιέται για τον τρόπο που θα καλύψει τις βιοποριστικές του ανάγκες και την απογοήτευσή του από τα οικονομικά προβλήματα. Παρατηρεί ότι αποτελέσματα ερευνών αποκαλύπτουν πως οι βασικές ανάγκες δεν είναι προτεραιότητα σε χώρες, όπως το Μεξικό, αλλά αντίθετα τα τεχνολογικά μέσα επικοινωνίας θεωρούνται απαραίτητα αγαθά.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Η αρθρογράφος ξεκινώντας το κείμενό της με τη δήλωση ενός άνεργου πετυχαίνει να εισάγει με άμεσο και ελκυστικό τρόπο στο κύριο θέμα που είναι ο τρόπος που η τηλεόραση έχει κυρίαρχη θέση στη ζωή των ανθρώπων καλύπτοντας κενά που δημιουργούν οι δυσκολίες της ζωής. Επιπλέον, καταφέρνει να προσελκύσει το ενδιαφέρον, να δημιουργήσει πρωτοτυπία αποφεύγοντας κοινότοπες εισαγωγές με γενικές αναφορές στην εποχή μας. Αιφνιδιάζει τον αναγνώστη, δημιουργεί περιέργεια και κατά συνέπεια ανταποκρίνεται στους στόχους του προλόγου.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

φαγητό τζάμπα

για ένα κομμάτι ψωμί

Όλη μέρα ξάπλα

ούτε στρώμα να πλαγιάσουν

να μη θαλασσοπνίγονται

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ο/Η μαθητής/-τρια παρατηρεί τον τρόπο που η φωτιά μέσα στη νύχτα δημιουργήσε τις προϋποθέσεις, για να στηθεί με κινηματογραφικό τρόπο ένα σκηνικό αρχαίας τραγωδίας που προαναγγέλλει μια μεγάλη καταστροφή. Ο αφηγητής με ψυχραιμία καθησυχάζει τη γυναίκα του. Θεωρεί την αναστάτωση προσωρινή και με ευγένεια ψυχής προσκαλεί το πλήθος των ανθρώπων που περνούν από τη συνοικία στο σπίτι του («μπείτε στα σπίτια μας, είναι δικά σας. Μπείτε να ξαποστάσετε»). Η αγάπη του για τους λαϊκούς ανθρώπους είναι εμφανής. Είναι πρόθυμος να βοηθήσει, τους ακολουθεί και ψάχνει απαντήσεις («Πέσαμε πλάι τους. - Βρε παιδιά, πού πάτε;») Η σιωπή τους τον κάνει να αγανακτεί («Αμάν, πού πάτε, βρε παιδιά;»). Άνθρωποι κάθε ηλικίας, αναστατωμένοι, άνδρες, γυναίκες, παιδιά με τα λιγοστά υπάρχοντά τους και τον ανείπωτο βουβό πόνο, εγκαταλείπουν τις εστίες τους για να σωθούν από τη μανία της φωτιάς και των Τούρκων («κοπάδι άνθρωποι, σκυφτοί, αλαφιασμένοι, μ' ένα μπόγο στον ώμο, μ' ένα μωρό στην αγκαλιά, μ' ένα τέντζερε¹ στα χέρια ή μ' ένα μύλο του καφέ, πράματα ασυλλόγιστα, τρελά, μουγγοί, ούτε γυναίκες στριγγλίζανε ούτε γέροι να βογγάνε ούτε μωρά να κλαψαρίζουνε»). Παίρνουν ένα δρόμο χωρίς επιστροφή.

¹ χάλκινη χύτρα